

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O JAVNOM OKUPLJANJU

Prolašavam Zakon o javnom okupljanju, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 12. studenoga 1999.

Broj: 01/1-081-99-11/2
Zagreb, 26. studenoga 1999.

Na temelju odredbe članka 1. Ustavnog zakona o privremenoj spriječenosti Predsjednika Republike Hrvatske za obavljanje svojih dužnosti
PRIVREMENO ZAMJENJUJE
PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PREDSJEDNIK HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA
akademik Vlatko Pavletić, v. r.

ZAKON

O JAVNOM OKUPLJANJU

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Svatko ima pravo na javno okupljanje pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 2.

Javna su okupljanja u smislu ovoga Zakona mirna okupljanja i javni prosvjedi, javne priredbe i drugi oblici okupljanja.

Članak 3.

Jedino se na temelju ovoga Zakona mogu propisati ograničenja prava na javno okupljanje koja su nužna u demokratskom društvu radi zaštite sloboda i prava drugih ljudi, pravnog poretka, javnog morala i zdravlja.

Sloboda govora i javnog nastupa na javnom okupljanju ograničena je zabranom svakog pozivanja i poticanja na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti.

Pravo na javno okupljanje pripadnika Ministarstva obrane i oružanih snaga Republike Hrvatske uređuje se posebnim propisima iz područja obrane.

Članak 4.

Mirnim okupljanjem i javnim prosvjedom podrazumijeva se svako organizirano okupljanje više od 20 ljudi, koje se održava radi javnog izražavanja i promicanja političkih, socijalnih i nacionalnih uvjerenja i ciljeva.

Javnim priredbama podrazumijevaju se okupljanja organizirana radi ostvarivanja prihoda u okviru registrirane djelatnosti, a koja, s obzirom na predmnijevani broj sudionika ili narav priredbe, zahtijevaju poduzimanje posebnih sigurnosnih mjera.

Drugi oblici okupljanja podrazumijevaju okupljanja kojima je svrha ostvarivanje gospodarskih, vjerskih, kulturnih, humanitarnih, športskih, zabavnih i inih interesa.

II. MIRNA OKUPLJANJA I JAVNI PROSVJEDI

Članak 5.

Redarstvene vlasti dužne su štiti slobodu govora i javnog nastupa na mirnom okupljanju i javnom prosvjedu.

Redarstvene vlasti dužne su spriječiti ometanje ili onemogućavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda koji se održava na temelju ovoga Zakona i pri tome su ovlaštene rabiti tehnička i ina sredstva zaštite.

Redarstvene vlasti mogu primjenjivati mjere prisile jedino kada je to nužno te na način razmjeran naravi pogibelji.

Članak 6.

Organizator mirnog okupljanja i javnog prosvjeda jest pojedinac ili pravna osoba koja u skladu s odredbama ovoga Zakona priprema, ustrojava i nadzire održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda.

Kada mirno okupljanje i javni prosvjed priprema skupina građana ili pravnih osoba, dužne su odrediti svoga zastupnika.

Članak 7.

Organizator, odnosno njegov zastupnik dužan je prijaviti održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda kada je to ovim Zakonom predviđeno.

Prijava mirnog okupljanja i javnog prosvjeda podnosi se policijskoj upravi na čijem se području mirno okupljanje i javni prosvjed namjerava održati.

Prijava se podnosi 5 dana prije početka održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, iz osobito opravdanih razloga prijavu je dopušteno podnijeti najkasnije 48 sati prije početka održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda.

Članak 8.

Prijava mirnog okupljanja i javnog prosvjeda sadrži:

- svrhu, mjesto, dan i vrijeme održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda,

- podatke o organizatoru ili njegovom zastupniku,
- osobne podatke voditelja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda,
- broj redara,
- predmnijevani broj sudionika.

Članak 9.

Ne prijavljuju se okupljanja, sastanci, tribine, okrugli stolovi ili okupljanja registriranih političkih stranaka te sindikalnih i drugih udruga koja se održavaju u zatvorenim prostorijama prikladnim za te svrhe.

Ne prijavljuju se mirna okupljanja i javni prosvjedi koji se održavaju na mjestu iz članka 12. stavka 1. i članka 13. ovoga Zakona.

Ne prijavljuju se pojedinačni prosvjedi.

O svakom okupljanju iz stavka 1. i 2. ovoga članka čije održavanje zahtijeva poduzimanje posebnih sigurnosnih mjera na javnim prometnim površinama, organizator, odnosno njegov zastupnik dužan je obavijestiti policijsku upravu.

Članak 10.

Mirno okupljanje i javni prosvjed može se održavati na svakom za to prikladnom prostoru.

Članak 11.

Iznimno od odredbe članka 10. ovoga Zakona, mirno okupljanje i javni prosvjed ne smije se održavati:

- u blizini bolnica, na način da ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima,
- u blizini dječjih vrtića i osnovnih škola dok se u njima nalaze djeca,
- u nacionalnim parkovima i zaštićenim parkovima prirode osim onog koji ima za cilj promicanje zaštite prirode i čovjekova okoliša,
- u blizini spomenika kulture nulte kategorije, ako bi dovelo do pogibelji za zaštićene vrijednosti,
- na auto-cestama i magistralnim cestama na način kojim se ugrožava sigurnost cestovnog prometa,
- na drugim mjestima, ako bi se s obzirom na vrijeme, broj sudionika ili narav okupljanja moglo ozbiljnije poremetiti kretanje i rad većeg broja građana.

Članak 12.

Predstavničko tijelo grada s više od 100.000 stanovnika može odrediti jedno mjesto na kojem se održavaju mirna okupljanja i javni prosvjedi bez prijave.

Gradsko i općinsko vijeće i Skupština Grada Zagreba mogu zabraniti točenje alkoholnih pića te pobliže urediti pružanje ugostiteljskih usluga na mjestima i u vrijeme javnih okupljanja.

Članak 13.

U glavnom gradu Republike Hrvatske Zagrebu svatko može bez prijave održavati mirno okupljanje i javni prosvjed na Trgu Francuske Republike.

Članak 14.

Ministar unutarnjih poslova može rješenjem zabraniti održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ukoliko:

1. nije pravodobno i uredno prijavljeno,
2. je prijavljeno na prostorima na kojima se na temelju ovoga Zakona ne smije održavati,
3. su ciljevi usmjereni na pozivanje i poticanje na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti,
4. postoji na razlozima utemeljena vjerojatnost da bi održavanje dovelo do izravne i zbiljske pogibelji od nasilja i drugih oblika ozbiljnog remećenja javnog reda i mira.

Rješenje o zabrani može se donijeti najkasnije 24 sata prije prijavljenog početka održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda.

Članak 15.

Protiv rješenja iz članka 14. ovoga Zakona, organizator može u roku od 3 dana od dostave rješenja podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske.

Upravni sud odlučuje o tužbi po hitnom postupku.

Članak 16.

Organizator je dužan osigurati red i mir na mirnom okupljanju i javnom prosvjedu.

Organizator je dužan osigurati dovoljan broj redara.

Organizator može obavljanje redarskih poslova povjeriti trgovačkom društvu registriranom za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Poslove održavanja javnog reda i mira na prostorima uz mjesto održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda te na mjestu održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda, obavlja policijska uprava.

Članak 17.

Organizator je osobito dužan poduzeti sve potrebne mjere da sudionici mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ne budu naoružani i ne čine štetu.

Organizator je dužan omogućiti prolazak vozilima policije, hitne pomoći, vatrogasnim vozilima i vozilu istražnog suca.

Članak 18.

Sudionicima mirnog okupljanja i javnog prosvjeda kao i osobama koje se kreću prema mjestu

održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda, zabranjeno je nositi oružje ili predmete pogodne za nanošenje ozljeda te alkoholna pića.

Sudionicima mirnog okupljanja i javnog prosvjeda zabranjeno je nositi odoru, dijelove odore, odjeću, oznake ili druga obilježja kojima se poziva ili potiče na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti.

Članak 19.

Redar je od organizatora određena osoba koja obavlja poslove održavanja reda i mira.

Redar je za vrijeme obavljanja poslova održavanja reda i mira dužan štiti sudionike mirnog okupljanja i javnog prosvjeda te imovinu koja se nalazi na prostoru na kojem se održava mirno okupljanje i javni prosvjed.

Redar je dužan zadržati i odmah predati policiji sudionika mirnog okupljanja i javnog prosvjeda kao i osobu koja se kreće prema mjestu održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda, a koja nosi oružje ili predmete pogodne za nanošenje ozljeda.

Redar za vrijeme obavljanja poslova održavanja reda i mira ima pravo:

- pregledati osobu koja ulazi u prostor na kojem se održava mirno okupljanje i javni prosvjed te sukladno pravilima organizatora, prema potrebi privremeno oduzeti predmete pogodne za nanošenje ozljeda, osim onih iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona,
- zabraniti ulazak u prostor iz podstavka 1. ovoga stavka osobi za koju prosudi da bi mogla remetiti red i mir, a osobito osobi u stanju opijenosti,
- usmjeravati kretanje sudionika mirnog okupljanja i javnog prosvjeda,
- isključiti osobu koja remeti red i mir,
- zadržati osobu koja teže remeti red i mir i odmah je predati policiji.

Članak 20.

Redar je dužan za vrijeme obavljanja redarskih poslova na rukavu nositi vidljivu oznaku s natpisom »redar«.

Redar ne smije nositi oružje niti predmete pogodne za nanošenje ozljeda niti odoru, odjeću odnosno obilježja u smislu članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 21.

Voditelj mirnog okupljanja i javnog prosvjeda (u daljnjem tekstu: voditelj) je od organizatora određena osoba koja nadzire mirno okupljanje i javni prosvjed i usmjerava rad redara.

Voditelj je dužan poduzimati potrebite mjere radi osiguravanja reda i mira na mirnom okupljanju i javnom prosvjedu.

Voditelj je dužan prekinuti mirno okupljanje i javni prosvjed ako nastupi zbiljska i izravna pogibelj od nasilja.

Voditelj može odlučiti da se prekinuto mirno okupljanje i javni prosvjed nastavi nakon što je

uspostavljen red i mir.

Članak 22.

Ovlaštena službena osoba Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ovlaštena službena osoba) može spriječiti odnosno prekinuti mirno okupljanje i javni prosvjed ako:

1. nije prijavljen ili je zabranjen,
2. se održava na mjestu koje nije navedeno u prijavi,
3. je netko od sudionika mirnog okupljanja ili javnog prosvjeda naoružan,
4. sudionici pozivaju ili potiču na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti,
5. redari ne mogu održavati red i mir,
6. nastupi zbiljska i izravna pogibelj od nasilja i drugih oblika ozbiljnog remećenja javnog reda i mira.

Članak 23.

Odluku o prekidu mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ovlaštena službena osoba priopćit će voditelju i zatražiti od njega da se sudionici mirnog okupljanja i javnog prosvjeda mirno razidu.

Ako voditelj, odnosno sudionici mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ne postupe u smislu zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštena službena osoba izdat će potrebite naloge i poduzeti nužne mjere za razilaženje sudionika.

III. JAVNE PRIREDBE

Članak 24.

Javne priredbe mogu se organizirati na otvorenom i/ili zatvorenom prostoru, namijenjenom ili prikladnom za održavanje priredbe.

Članak 25.

Organizator javne priredbe je pojedinac ili pravna osoba koja u skladu s odredbama ovoga Zakona prijavljuje javnu priredbu.

Članak 26.

Javna priredba prijavljuje se najkasnije 7 dana prije početka održavanja.

Prijava javne priredbe podnosi se policijskoj upravi na čijem se području namjerava održati.

Prijava javne priredbe sadrži:

- ime i prezime, jedinstveni matični broj građanina, odnosno naziv i sjedište organizatora te osobne podatke odgovorne osobe organizatora,
- podatke o voditelju javne priredbe, ustroju redarske službe i broju redara,

- svrhu, mjesto, dan i vrijeme održavanja javne priredbe,
- mjere osiguranja reda i mira,
- prosudbu o broju sudionika.

Organizator je dužan uz prijavu javne priredbe koja se održava na javnim prometnim površinama priložiti, pored podataka iz stavka 3. ovoga članka, i odobrenje sukladno propisima iz područja prometa, odnosno sigurnosti prometa na cestama.

Članak 27.

Policajska uprava prosuđuje postojanje uvjeta za održavanje javne priredbe na temelju prijave i inih sigurnosnih okolnosti.

Policajska uprava će u suradnji s organizatorom utvrditi, na temelju prosudbe iz stavka 1. ovoga članka, provedbu dodatnih mjera osiguranja ili dopunu ustroja redarske službe, odnosno povećanje broja redara.

Policajska uprava, kada prosudi da postoji na razlozima utemeljena vjerojatnost da bi od strane organizatora neprihvatanje dodatnih mjera moglo dovesti do izravne i zbiljske pogibelji, odredit će organizatoru primjeren rok za njihovu provedbu, a koji ne može biti kraći od 24 sata, pod prijetnjom zabrane javne priredbe.

Članak 28.

Načelnik policijske uprave rješenjem će zabraniti održavanje javne priredbe ako:

1. nije pravodobno i uredno prijavljena,
2. organizator ne provede mjere iz članka 27. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
3. je prijavljena na prostorima koji nisu namijenjeni ili prikladni za održavanje javne priredbe,
4. postoji na razlozima utemeljena vjerojatnost da bi održavanje javne priredbe dovelo do izravne i zbiljske pogibelji po interese i sigurnost Republike Hrvatske te od nasilja i drugih oblika ozbiljnog remećenja javnog reda i mira, težeg kršenja javnog morala ili ozbiljnog ugrožavanja okoliša i zdravlja ljudi.

Rješenje o zabrani može se donijeti najkasnije 48 sati prije početka javne priredbe.

Članak 29.

Protiv rješenja iz članka 28. ovoga Zakona, organizator može u roku od 48 sati od dostave rješenja podnijeti žalbu Ministarstvu unutarnjih poslova.

Ministarstvo unutarnjih poslova dužno je u roku od 48 sati od prijama žalbe donijeti konačno rješenje.

Članak 30.

Organizator javne priredbe športske, kulturne ili zabavne naravi dužan je sudjelovati u snošenju troškova dodatnih mjera osiguranja koje će policijska uprava poduzeti u svrhu osiguranja javnog reda i mira izvan svoje redovite djelatnosti.

O snošenju troškova iz stavka 1. ovoga članka sklapa se ugovor najkasnije 48 sati prije početka javne priredbe.

Članak 31.

Organizator odgovara za štetu počinjenu od strane sudionika javne priredbe na objektima ili prostorima iz članka 24. ovoga Zakona po pravilima objektivne odgovornosti.

Članak 32.

Odredbe članka 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22. i 23. ovoga Zakona primjenjuju se i na javne priredbe.

IV. DRUGI OBLICI OKUPLJANJA

Članak 33.

Drugi oblici okupljanja se ne prijavljuju.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prijavljuju se drugi oblici okupljanja koji, s obzirom na predmnijevani broj sudionika ili narav okupljanja, zahtijevaju poduzimanje posebnih sigurnosnih mjera izvan redovite djelatnosti mjesno ovlaštene policijske uprave.

Prijava okupljanja iz stavka 2. ovoga članka podnosi se najkasnije 48 sati prije održavanja.

Prijava se podnosi policijskoj upravi na čijem se području okupljanje namjerava održati.

Prijava sadrži podatke iz članka 8. ovoga Zakona.

Odredba članka 30. ovoga Zakona primjenjuje se i na okupljanja iz stavka 2. ovoga članka ako im je svrha ostvarivanje gospodarske dobiti.

V. KAZNENE ODREDBE

Članak 34.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. osoba koja organizira mirno okupljanje ili javni prosvjed bez prijave kada je prijavljivanje obvezatno (članak 7. stavak 1.),
2. organizator koji održava mirno okupljanje i javni prosvjed na mjestima utvrđenim člankom 11. ovoga Zakona ili izvan mjesta utvrđenog odlukom iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona,
3. organizator koji unatoč zabrani održi mirno okupljanje i javni prosvjed (članak 14.),
4. organizator koji nije poduzeo mjere osiguranja reda i mira na mirnom okupljanju i javnom prosvjedu (članak 16. i članak 17.),
5. organizator koji organizira druge oblike okupljanja bez prijave kada je prijavljivanje obvezatno (članak 33. stavak 2.).

Članak 35.

Novčanom kaznom od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj voditelj koji:

1. ne poduzme potrebite mjere poradi osiguranja reda i mira na mirnom okupljanju i javnom prosvjedu (članak 18. i članak 21. stavak 2.),
2. ne prekine mirno okupljanje i javni prosvjed kada nastupi zbiljska i izravna pogibelj od nasilja (članak 21. stavak 3.),
3. na zahtjev ovlaštene službene osobe ne prekine mirno okupljanje i javni prosvjed (članak 23.).

Članak 36.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. osoba koja organizira javnu priredbu bez prijave, kada je prijavljivanje obvezatno (članak 26.),
2. organizator koji organizira javnu priredbu unatoč zabrani (članak 28.).

Novčanom kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se organizator javne priredbe za prekršaje utvrđene člankom 34. točkom 4., odnosno voditelj javne priredbe za prekršaje utvrđene člankom 35. ovoga Zakona.

Članak 37.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. osoba koja na javnom okupljanju ili na putu prema mjestu njegova održavanja nosi oružje ili predmete pogodne za nanošenje ozljeda te alkoholna pića (članak 18. stavak 1.),
2. osoba koja na javnom okupljanju nosi odoru, dijelove odore, odjeću, oznake ili druga obilježja kojima se poziva ili potiče na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti (članak 18. stavak 2.).

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnom okupljanju (»Narodne novine«, br. 22/92., 26/93. i 29/94.).

Članak 39.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 231-01/98-01/02

Zagreb, 12. studenoga 1999.

ZASTUPNIČKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik
Zastupničkog doma
Hrvatskoga državnog sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.